



ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

สุพนัณี เชิดฉั่น

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

อีเมล: tuynuynaka27@gmail.com

ธารินทร์ รสานนท์

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

อีเมล: tuynuynaka27@gmail.com

Received : August 12, 2022 Revised : February 16, 2023 Accepted : June 22, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของปัจจัยการมีส่วนร่วมและระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร และ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง หน่วยบริการ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ จำนวน 179 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ได้แก่ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู และด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .73 สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูได้ร้อยละ 54 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ปัจจัยการมีส่วนร่วม, การบริหารงานวิชาการ, ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร



FACTORS AFFECTING TEACHER PARTICIPATION IN ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE SPECIAL EDUCATION CENTER, CANTRAL BANGKOK

Supanee Cherdchan

College of Management University of Phayao

E-mail: tuynunaka27@gmail.com

Tharin Rasanond

College of Management University of Phayao

E-mail: tuynunaka27@gmail.com

Abstracts

The objectives of this research are 1) to study the level of participation factors and the level of teachers' participation in academic administration of the Bangkok Central Special Education Center and 2) to study the factors affecting the participation of teachers in academic administration at the Central Special Education Center, Bangkok. The sample were 179 teachers of the Central Special Education Center, Service Units and the Learning Centers for Disabilities. The 5-level estimation scale questionnaire were adopted as a main method of data collection with a content accuracy between 0.67. -1.00 and the confidence value was 0.98. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. and multiple regression analysis

The results of the research were as follows: 1) The level of factors involved in academic administration of teachers at the Central Special Education Center, Bangkok. The overall of level of participation was ranked in the high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean was the attitude towards being a teacher at the highest level, followed by parental support and lowest mean was achievement motivation and the level of teachers' participation in academic administration found that overall and in each aspect were also at a high level. 2) Factors affecting teachers' participation in academic administration. The effect on teachers' participation in academic administration was achievement motivation, policy in education management, attitude towards being a teacher, and parental support with a multiple correlation coefficient at .73, All of the factors combined were capable of predicting the participation in academic administration at 54% with a statistical significance at the .01 significant level.

Keywords : Participation Factor, Academic Administration, Special Education Center, Central Bangkok



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความจำเป็นต่อมนุษย์ หากบุคคลใดไม่ได้รับการศึกษา โอกาสที่จะมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาชีวิตก็จะน้อยตามกันไป จะเห็นได้ว่าการศึกษาคือสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การศึกษาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ภาคส่วน ที่จะต้องร่วมแรง ร่วมใจ ขับเคลื่อนและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนท่ามกลางสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป แม้กระทั่งสถานศึกษาก็จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจะต้องให้ผู้เรียนเกิดความรู้ตลอดเวลา มีทักษะกระบวนการคิด และทักษะการใช้ชีวิต เพื่ออยู่ร่วมกันกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นระบบการศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ยั่งยืน

การศึกษาพิเศษ เป็นการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นพิเศษ ทั้งโดยวิธีการสอน การจัดทำแผนการตามวิธีการสอน และการให้บริการ ทั้งนี้ เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาสและขาดความเสมอภาคในการได้รับสิทธิตามที่รัฐจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กในวัยเรียนโดยทั่วไปสาเหตุแห่งความด้อยโอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพความบกพร่องทางร่างกายสติปัญญาและอารมณ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปัญญาเลิศ ซึ่งเป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูงกว่าเด็กปกติ (ศรียา นิยมธรรม, 2546) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ตราพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และได้กล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาสำหรับคนพิการไว้ว่า คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และมีสิทธิเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจความถนัด และความต้องการจำเป็นของบุคคลนั้น รวมถึงได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้การทดสอบทางการศึกษา เพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2551) สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับโลกด้านคนพิการ มีวาระเพื่อการปฏิบัติและกฎหมายมาตรฐานเกี่ยวกับคนพิการซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาคนพิการโดยส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดมาตรการอันจะเป็นผลดีแก่การป้องกันความพิการ การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้วยการตระหนักถึงเป้าหมายของการมีโอกาสดและการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของคนพิการในการดำรงชีวิตในสังคมตลอดจนการพัฒนาความเสมอภาคกับคนทั่วไปให้เป็นจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีขอบข่ายงาน 12 งาน ได้แก่ 1) งานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงาน



วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีหลักในการบริหารงานวิชาการที่เป็นระบบ อาศัยความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง กระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ริเริ่มสร้างสรรค์งานวิชาการ ให้ขวัญกำลังใจในการทำงานคอยกระตุ้นเตือนให้คำแนะนำแก่ครู ประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษามีความสำคัญ ผู้บริหารจำเป็นต้องนำหลักการมีส่วนร่วม (Participation) มาใช้ควบคู่กับการดำเนินงานในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือกันทำงาน เพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบ การวางแผนปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานในสถานศึกษา

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มเปิดดำเนินการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 ปัจจุบันศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เป็นองค์กรนำด้านการศึกษาพิเศษ บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีคุณภาพ เครือข่ายเข้มแข็ง จัดการศึกษาอย่างมีมาตรฐาน สู่ความเป็นสากลมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา ในลักษณะศูนย์บริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มีคณะครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ยังมีบทบาทน้อยสำหรับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา อีกทั้งสถานศึกษายังขาดกระบวนการและระบบความรับผิดชอบต่อผลงานที่ชัดเจน การที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างเป็นระบบและยั่งยืนนั้น จะต้องดำเนินการพัฒนาให้สถานศึกษา มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะเห็นได้ว่า หากบุคลากรโดยเฉพาะครูได้เข้ามามีบทบาทโดยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษาด้านต่าง ๆ จะช่วยส่งผลให้การบริหารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากประเด็นที่กล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้



คัดเลือกปัจจัยบางประการที่น่าสนใจและอาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ทั้งปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายในการจัดการศึกษา ปัจจัยด้านความร่วมมือของเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการเป็นครู และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย งานวิชาการ 5 งาน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยในการมีส่วนร่วมและระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยที่นำมาศึกษาส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 โดยร่วมกันส่งผลไม่น้อยกว่า 3 ปัจจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง จำนวน 137 คน หน่วยบริการและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ จำนวน 99 คน รวม 236 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางกรุงเทพมหานคร จำนวน 179 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (1970, อ้างอิงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560) และได้มาโดยการสุ่มแบบสัดส่วน (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างคิดเป็นสัดส่วนในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง จำนวน 103 คน หน่วยบริการและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ จำนวน 76 คน เลือกตัวอย่างโดยวิธีจับสลาก



เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุงาน โดยแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วม ประกอบไปด้วย ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา ด้านความร่วมมือของเพื่อนร่วมงาน ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง และปัจจัยภายใน ได้แก่ ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี ขอบข่าย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปร ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในและการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ และนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ด้วยการหาค่า IOC (Index Item Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 นำแบบสอบถามการวิจัยเสนอต่อที่ปรึกษา เพื่อขอความคิดเห็น ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ จัดทำแบบสอบถามการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง



การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ขอลหนังสือจากวิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร 2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีออนไลน์ผ่านระบบ Google Form จำนวน 179 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 179 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 3) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผล ตามขั้นตอนของการวิจัย ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุงาน โดยการใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านนโยบายในการจัดการศึกษาด้านความร่วมมือของเพื่อนร่วมงาน ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง และปัจจัยภายใน ได้แก่ ด้านทัศนคติการเป็นครู ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
4. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ ของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับของปัจจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับของปัจจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

ที่	ปัจจัยการมีส่วนร่วมของครู	n = 179		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา	4.43	0.46	มาก
2.	ด้านความร่วมมือของเพื่อนร่วมงาน	4.38	0.50	มาก



ที่	ปัจจัยการมีส่วนร่วมของครู	n = 179		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3.	ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง	4.46	0.46	มาก
4.	ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู	4.70	0.40	มากที่สุด
5.	ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.36	0.46	มาก
รวม		4.46	0.37	มาก

จากตาราง 1 ระดับของปัจจัยในการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D.=0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู ($\bar{X} = 4.70$, S.D.=0.40) ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.46$, S.D.=0.46) ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.43$, S.D.=0.46) ด้านความร่วมมือของเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.46)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

ที่	งานวิชาการ	(n = 110)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.18	0.63	มาก
2.	การพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.17	0.66	มาก
3.	การวัดผล ประเมินผล	4.06	0.70	มาก
4.	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.18	0.60	มาก
5.	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.24	0.54	มาก
ภาพรวม		4.17	0.58	มาก

จากตาราง 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.54) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.63) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.60) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวัดผล ประเมินผล ($\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.70)



3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยแยกเป็นรายด้าน

ปัจจัย	R	R^2	Adj R^2	SE	F	Sig.
X_5	0.64	0.42	0.42	0.44	127.74**	0.00
X_5, X_1	0.71	0.50	0.50	0.41	88.81**	0.00
X_5, X_1, X_4	0.72	0.52	0.51	0.40	63.42**	0.00
X_5, X_1, X_4, X_3	0.73	0.54	0.53	0.40	50.66**	0.00

** $p < .01$

จากตาราง 3 แสดงว่า การวิเคราะห์พหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จากปัจจัยทั้งหมด 5 ด้าน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 4 ด้าน ตามลำดับ คือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_5) ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา (X_1) ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู (X_4) และด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง (X_3)

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูทั้ง 4 ด้าน พบว่า ถ้านำตัวแปรทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_5) ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา (X_1) ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู (X_4) และด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง (X_3) เข้าสู่อัลกอริทึมการคำนวณ จะได้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.54 หรือร้อยละ 54 ซึ่งเป็นค่าอำนาจพยากรณ์ที่สูงที่สุด

การอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับของปัจจัยการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา ด้านความร่วมมือของเพื่อนร่วมงาน และด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ ทั้งนี้ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของครูในการ



บริหารงานวิชาการสูงสุดที่ 3 ลำดับแรก คือ ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง และด้านนโยบายในการจัดการศึกษา อาจนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู เป็นคุณลักษณะด้านจิตใจ ความภาคภูมิใจ ความศรัทธา การเห็นคุณค่าและความสำคัญในวิชาชีพครู แสดงให้เห็นถึงครูที่มีความรักความศรัทธาในวิชาชีพ และตระหนักว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ครูจึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สอดคล้องกับ Gibson (2000, p. 102 อ้างอิงใน จานงค์ แจ่มจันทรวงศ์ และคณะ, 2560, หน้า 9) ให้ความหมายว่า ทัศนคติคือตัวตัดสินพฤติกรรม ซึ่งความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ เป็นสภาวะจิตใจที่พร้อมจะส่งผลต่อบุคคล วัตถุหรือสถานการณ์ใด ๆ และสอดคล้องงานวิจัยของ Highett (1989, p. 115) พบว่า การมีความมั่นใจสูง การมีความรู้ดี การมีประสบการณ์และทักษะความชำนาญ การมีทัศนคติที่ดี และการมีความยินดีในอาชีพครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการสอนของครูในสหรัฐอเมริกา และสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ อินตะวงศ์ (2554: 84) พบว่า ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอนมากที่สุด และครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง

1.2 ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง อาจเป็นเพราะว่าการที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษา การรับรู้ถึงนโยบายและบทบาทหน้าที่ของการให้บริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง อีกทั้งผู้ปกครองยังมีการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้โดยมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการพาบุตรหลานมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง อย่างสม่ำเสมอทำให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามความต้องการจำเป็นพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐณิชาพันธ์ พิมพ์ทอง (2554) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนบ้านทับช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการบริหารวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวาสนา รังสร้อย (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดลานบุญ สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน โดยรวมอยู่ระดับมาก

1.3 ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาที่ชัดเจน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดแนวทางการทำงาน ให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานและนำสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการกำหนดให้บุคลากรได้ทำงานที่ตรงกับความสามารถ และมีเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับ จิตติมา อัครธิตีพงศ์ (2556) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในองค์กร ได้แก่ นโยบาย วิสัยทัศน์ และปรัชญาขององค์กรที่จะกำหนดทิศทางของการดำเนินงานองค์กร วัฒนธรรมองค์กร และการจัดบรรยากาศการทำงานที่จะส่งเสริมการทำงานของบุคลากร

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ



3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า มี 4 ปัจจัย ที่ร่วมกันส่งต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการได้ดีที่สุด คือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู และด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง 4 ปัจจัยนี้ ร่วมกันส่งต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ อาจนำมาอภิปรายได้ดังนี้

33



ตนเองจะลงมือทำได้สำเร็จ หรืองานนั้นมีความเสี่ยงปานกลางแต่ยังคงมุ่งมั่นทำงานด้วยความมานะ บากบั่น อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคจนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3.2 ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาที่ชัดเจน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดแนวทางการทำงาน ให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานและนำสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการกำหนดให้บุคลากรได้ทำงานที่ตรงกับความสามารถ และมีเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับ ประชุม รอดประเสริฐ (2542) ได้กล่าวว่า นโยบายการบริหารงาน คือ สิ่งที่ยึดถึงความตั้งใจของผู้บริหารว่าควรจะทำหรือไม่ควรทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในอนาคต หรือในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ซึ่งเป็นแนวคิดที่นำไปสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมีความสอดคล้องกัน มีมาตรฐานเดียวกัน มีความต่อเนื่องกัน นโยบายเป็นสิ่งที่ผู้บริหารระดับสูงกำหนดขึ้นแต่เป็นสิ่งที่เข้าใจกันดีในกลุ่มบริหารว่านโยบายจะเป็นสิ่งที่ใช้ไม่ได้ หากผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และขาดความรู้ ความเข้าใจที่จะนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ปัจจัยด้านนโยบายในการจัดการศึกษาส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ อินต๊ะวงศ์ (2554: 84) พบว่า ในด้านนโยบายขององค์การที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของครู หากสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย นโยบายที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูเกิดการยอมรับ สามารถนำมาสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดแนวทางการทำงาน สามารถทำให้ครูปฏิบัติงานได้โดยไม่เป็นอุปสรรค พร้อมทั้งมีนโยบายการพัฒนาครูให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษสุณีย์ สายแก้ว (2556) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านนโยบายการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

3.3 ด้านทัศนคติต่อการเป็นครู ทั้งนี้เนื่องมาจากทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู เป็นคุณลักษณะด้านจิตใจ ความภาคภูมิใจ ความศรัทธาการเห็นคุณค่าและความสำคัญในวิชาชีพครูและผู้ที่จะได้รับไปประกอบวิชาชีพครูควรต้องผ่านการกล่อมเกลาทั้งด้านวิชาการและด้านวินัยคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและมีความสุขในการทำงานซึ่งจะส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของครู สอดคล้องกับกิบสัน (Gibson, 2000: 102) ให้ความหมายว่า ทัศนคติคือตัวตัดสินพฤติกรรม ซึ่งความรู้สึกทางบวกหรือทางลบเป็นสภาวะจิตใจภายในที่พร้อมจะส่งผลต่อบุคคล วัตถุหรือสถานการณ์ใด ๆ และสอดคล้องงานวิจัยของเบญจวรรณ อินต๊ะวงศ์ (2554: 84) พบว่า ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอนมากที่สุด

3.4 ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ทั้งนี้เนื่องมาจากนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียนให้เกิดคุณภาพ สิ่งที่สำคัญคือต้องได้รับความร่วมมือจากครอบครัวหรือผู้ปกครองของนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา ทั้งเรื่องของการให้ข้อมูลนักเรียน การร่วมประเมินความสามารถนักเรียน ร่วมการประชุมจัดทำแผน ร่วมพัฒนาหลักสูตร ร่วมการวัดประเมินผล ร่วมในการประกันคุณภาพ และร่วมในการส่งต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาณิภัค สุขศิริ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอ



เกาะยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา พบว่า การวางแผนกำหนดเป้าหมายและทิศทางการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และการจัด แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้เพียงพอและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัด กิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี วัฒนศิริ (2555) ได้ศึกษา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหาร โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การให้ความคิดเห็นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา การสนับสนุนสถานที่ในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้และการร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รติกร สุวราช (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านสองแพรก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา พบว่า การร่วมกำหนดแนวทางพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา และการ ร่วมกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐา เจริญผล (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของ โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท พบว่า การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดทำหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับของปัจจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์ การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้น ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มงาน เพื่อนครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการส่งเสริมการทำงานของครูให้ มีความท้าทาย มีการมอบหมายงานที่เป็นตัวกระตุ้นในการทำงาน รวมถึงการสร้างแรงจูงใจในการทำงานซึ่งจะ ช่วยเพิ่มพลังในการทำงาน เพราะพลังเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการกระทำหรือพฤติกรรมของคน ถ้าเรามี แรงจูงใจในการทำงานสูง ก็ทำให้เรามีพลัง กระตือรือร้นที่จะทำงานนั้น ๆ ให้สำเร็จ
2. ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มงาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ควรให้ความสำคัญต่อ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ในด้านการวัดผลประเมินผล เพราะเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็น อันดับสุดท้าย โดยต้องมีการสร้างความเข้าใจในการวัดผลประเมินผล มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผล รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือให้มีความหลากหลาย และนำผลการวัดผลประเมินผลมา วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ได้มาตรฐาน
3. จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูศูนย์ การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า มี 4 ปัจจัย ที่ร่วมกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการ บริหารงานวิชาการของครูได้ดีที่สุด คือ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านนโยบายในการจัดการศึกษา ด้าน ทัศนคติต่อการเป็นครู และด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ



บริหารงานวิชาการของครูให้มากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มงาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ควรนำปัจจัยเหล่านี้ไปใช้เพื่อวางแผนปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทําวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์แต่ละปัจจัยในการนำไปสู่แนวปฏิบัติที่ดีต่อไป
2. ควรศึกษาตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสถานศึกษา อื่นหรือสังกัดอื่น ๆ
3. ควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับการดำเนินงานตามขนาด ของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ :
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- เกษสุณีย์ สายแก้ว. (2556). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3**.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จำนงค์ แจ่มจันทรวงศ์ และคณะ. (2560). **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะครูผู้สอนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย**. วารสารอิเล็กทรอนิกส์, 10(1), 269-280.
- จิตติมา อัครจิตพิงค์. (2556). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. พระนครศรีอยุธยา: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา**.
- ณัฐณิชาพันธ์ พิมพ์ทอง. (2554). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนทาบร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)**.มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS**. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นพรัตน์ ชำนาญพิช. (2559). **การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.



- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5).** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ อินตะวงศ์. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2.** การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2542). **การบริหารโครงการ.** กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล.** กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด, 2555.
- พานิภัค สุขศิริ. (2555). **ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอกะเยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต.
- รติกร สุวราช. (2556). **ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านสองแพรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง.** งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- วาสนา รังสร้อย. (2564). **ผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงตนเองก่อน. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2564,** จาก <https://www.gotoknow.org/posts/521172>
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศรียา นิยมธรรม. (2546). **การศึกษาพิเศษ สารานุกรมศึกษาศาสตร์.** กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- เศรษฐา เจริญผล. (2556). **การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอุทิศไพฑูรย์ชุมชนปัทมภ์ อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท.** การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตร มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551.** กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุดารัตน์ ธีรธรรมธาดา. (2557). **ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์และความสำเร็จทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร.** การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สุภาวดี วัฒนศิริ. (2555). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.** วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา



สุริยะ ทรัพย์สิน. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน สังกัดศูนย์
เครือข่ายสองพี่น้อง ห้วยแม่เพรียง ป่าเต็ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Gibson and Smith Hunt. (2000). **A Study of Teacher Evolution as Its Affects the
Attitude and Performance of Teachers.** Michigan: The Central Michigan
University.

Hightt, Gilbert. (1989). **The Art of Teaching.** London: Methuen and Co. Ltd. Robin.